

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobkyně **E. N.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, pracoviště Hradec Králové, Slezská 839, 502 00 Hradec Králové, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované o námitkách ze dne 22.9.2014, č.j. 6355081007/46091-KRM, o invalidní důchod, t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 22.9.2014, č.j. 6355081007/46091-KRM a rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 18.7.2014, č.j. 635 508 1007, se z r u š u j í a věc s e v r a c í žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 22.9.2014, jímž žalovaná zamítla námitky žalobkyně a potvrdila rozhodnutí žalované ze dne 18.7.2014, č.j. 635 508 1007, kterým zamítla žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu podle ustanovení § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zdp) a pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. b) a c) zdp s odůvodněním, že

podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Hradec Králové ze dne 9.7.2014 (dále jen OSSZ) není žalobkyně invalidní pro invaliditu třetího stupně ani pro invaliditu druhého stupně, ale je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně. Dle uvedeného posudku poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pracovní schopnost žalobkyně o 40%.

V odůvodnění rozhodnutí ze dne 22.9.2015 žalovaná uvedla, že přezkoumala napadené rozhodnutí v celém rozsahu, odkázala na vypracovaný nový posudek o invaliditě ze dne 16.9.2014, dle něhož je žalobkyně i nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2, písm. a) zdp. Konečná míra poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla tímto posudkem o invaliditě stanovena ve výši 40%. Žalovaná vyjmenovala rozhodující odborné lékařské nálezy, z nichž v rámci námitkového řízení vycházela a v diagnostickém souhrnu uvedla, že u žalobkyně byla zjištěna tato onemocnění: vertebrogenní algický syndrom polytopní na podkladě těžké skoliózy dx Th a sin. LS páteře cca 90 stupňů dle Cobba IV s lehkou dekompenzací, esenciální hypertenze II. stupně, porucha metabolismu lipoproteinů, koxartróza II. stupně vlevo, stav po traumatické amputaci II. prstu pravé horní končetiny. Žalovaná odůvodnila, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII (postižení svalové a kosterní soustavy), oddílu E (dorzopatie a spondylopatie), položce 2b (vrozené nebo získané deformity páteře - kombinace závažného postižení více úseku s nepříznivou neurologickou symptomatologií) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, ve znění pozdějších předpisů, pro které se stanovuje procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 40-50%. Lékař České správy sociálního zabezpečení (dále jen ČSSZ) stanovil míru poklesu pracovní schopnosti na dolní hranici uvedeného rozmezí, tj. 40%, která se ve smyslu § 4 cit. vyhlášky nesnižuje. Dolní hranici zvolil vzhledem ke stupni zdravotního postižení a nepřítomnosti neurologické symptomatologie. Žalovaná k vzneseným námitkám žalobkyně uvedla, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je vertebrogenní algický syndrom polytopní na podkladě těžké skoliózy dx Th a sin. LS páteře cca 90 stupňů dle Cobba IV s lehkou dekompenzací. Žalovaná popsala závěr z odborného ortopedického nálezu ze dne 4.4.2014 a odborné neurochirurgické zprávy ze dne 23.6.2014 a uvedla, že v porovnání s předchozí dokumentací z minulého posouzení zdravotního stavu není patrna výraznější progresa v klinickém nálezu, a to ani dle rentgenologického vyšetření. Závěrem žalovaná uvedla, že posudkem o invaliditě ze dne 16.9.2014 byl potvrzen závěr posudku OSSZ ze dne 9.7.2014 o tom, že žalobkyně je i nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně.

V podané žalobě žalobkyně stejně jako v námitkách brojila proti posudkovému závěru o posouzení svého zdravotního stavu. Má za to, že splňuje podmínky pro změnu stupně invalidity s odvoláním na zhoršení svého zdravotního stavu, který považuje za závažnější, než jak byl posudkovými lékaři vyhodnocen. Poukázala na neurologické a ortopedické zprávy ze dne 18.7.2014 a 23.6.2014, které přiložila k žalobě. Uvedla, že trpí značnými bolestmi v oblasti kyčlí a nohou, pohybuje se pouze s pomocí dvou francouzských holí. Bez pomoci nezvládá žádné úkony jako oblékání, nákupy apod. Kvůli svému zhoršenému zdravotnímu stavu není schopna

vykonávat žádnou práci. Navrhla vypracování revizního znaleckého posudku, neboť se domnívá, že pokles její pracovní schopnosti je vyšší než 40%. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě rozhodl při jednání.

Z lékařské dokumentace OSSZ Hradec Králové posudkem o zdravotním stavu žalobkyně ze dne 9.7.2014 soud zjistil, že lékařka OSSZ označila za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, odd. E, položce 2b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které stanovila míru poklesu pracovní schopnosti na dolní hranici 40%. Dle učiněného závěru je žalobkyně i nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zdp.

V záznamu o jednání ČSSZ – Lékařské posudkové služby, pracoviště pro námitkové řízení, Hradec Králové ze dne 16.9.2014 (nový posudek o invaliditě), je uveden výčet rozhodujících podkladů – lékařských zpráv o zdravotním stavu žalobkyně, diagnostický souhrn onemocnění žalobkyně (zjištěn ve shodě s lékařkou OSSZ) a výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Posudkové zhodnocení a závěr je uveden výše v části popisující odůvodnění napadeného rozhodnutí.

V projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále také jen PK MPSV nebo PK nebo komise), jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění.

Z těchto důvodů požádal krajský soud PK MPSV s pracovištěm v Hradci Králové o vypracování posudku, který byl vyhotoven po jednání komise konaném dne 10.3.2015 za přítomnosti žalobkyně. Komise zasedala v řádném složení za účasti odborného lékaře z oboru ortopedie, zdravotní stav žalobkyně hodnotila na podkladě spisové dokumentace OSSZ, spisové dokumentace ČSSZ - Lékařské posudkové služby, pracoviště pro námitkové řízení a odborných lékařských nálezů v nich obsažených, na podkladě zdravotnické dokumentace od ošetřujícího praktického lékaře a na základě vlastních poznatků. Žalobkyně byla při jednání komise přešetřena odborným lékařem ortopedem. Po jejich vyhodnocení stanovila PK za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti těžkou dekompenzovanou hrudně bederní skoliózu (zkrivení) páteře dle Cobba IV. 90 stupňů s podezřením na zúžení páteřního kanálu v bederní oblasti, s projevy bolestivého páteřního syndromu celé páteře s bolestivou chůzí se dvěma francouzskými holemi. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti stanovila podle

kapitoly XIII, oddílu E, položky 2b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. na 50%. Horní hranici zvolila vzhledem úhlu skoliózy dle Cobba-90 stupňů a také vzhledem k dělnické profesi (prodavačka). PK odůvodnila, že během let se tělesná výška žalobkyně zmenšuje v důsledku prohlubování atypické skoliózy, kdy v současné době je úhel dle Cobba již 90 stupňů. Z toho vyplývají značné pohybové obtíže, nemožnost předklonu, bolesti při jakékoliv činnosti měnit polohy těla. Proto PK hodnotí podle položky 2b, kapitoly XIII (40-50%) i přesto, že žalobkyně nemá nepříznivou neurologickou symptomatologii. Tento stav jí však způsobuje závažné snížení celkové výkonnosti při běžném zatížení a omezuje některé denní aktivity (např. vaření, mytí nádobí s přestávkami na odpočinek a na nutnou změnu polohy). Další uvedené diagnózy nejsou posudkově významné, proto PK zvolené procento nenavysluje. V posudkovém závěru PK zrekapitulovala posuzování zdravotního stavu žalobkyně od roku 2006, kdy požádala o invalidní důchod a byl jí přiznán částečný invalidní důchod dle dříve platné právní úpravy, který jí byl ponechán i při kontrolní lékařské prohlídce v roce 2007. S těmito posudky PK souhlasí. Při další kontrolní lékařské prohlídce dne 17.2.2010 na OSSZ Hradec Králové jí byla invalidita odznamenána, s tímto posudkem PK nesouhlasí, avšak v rámci námitkového řízení posudkem ze dne 5.5.2010 lékař ČSSZ změnil posudek lékaře OSSZ ze dne 17.2.2010 a přiznal žalobkyni invaliditu prvního stupně. S tímto posudkem PK souhlasí, jakož i s posudkem OSSZ Hradec Králové ze dne 13.2.2013, kdy byla žalobkyni ponechána invalidita prvního stupně. Posudky, které jsou předmětem tohoto přezkumného řízení, a to posudek lékaře OSSZ Hradec Králové ze dne 9.7.2014, vyhotovený k žádosti žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu a lékaře námitkového řízení ze dne 16.9.2014, považuje PK vzhledem k prohloubení skoliózy za podhodnocené. V posudkovém výroku PK uvedla, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní pro invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zdp. Datum změny invalidity stanovila dnem 22.4.2014, tedy dnem podání žádosti žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu.

Při jednání soudu žalobkyně uvedla, že souhlasí se závěrem PK v Hradci Králové ze dne 10.3.2015, kterým byla posouzena jako invalidní pro invaliditu druhého stupně ode dne 22.4.2014. Setrvala na zrušení napadeného rozhodnutí, náklady řízení nežádala. Pověřená pracovnice žalované ponechala konečné rozhodnutí na úvaze soudu, náklady řízení nežádala.

Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném dokazování v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že **žaloba je d ů v o d n á.**

Soud dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům:

Podle ustanovení § 39 odst. 1 zdp je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

V odstavci (2) cit. ustanovení je uvedeno, že jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,

- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Procentní míry poklesu pracovní schopnosti jsou uvedeny v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity).

Podle ustanovení § 2 odst. 1 cit. vyhlášky č. 359/2009 Sb., je pro stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti nutné určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.

Je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce (odst. 3 cit. ustanovení).

Rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na lékařském odborném posouzení. Soud, který sám nemá odborné medicínské znalosti, vycházel při hodnocení důkazů z provedených odborných lékařských posouzení zdravotního stavu žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí.

Napadeným rozhodnutím ve spojení s prvoinstančním rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu s odůvodněním, že je i nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně z důvodu zjištěné míry poklesu pracovní schopnosti o 40%. V řízení před soudem bylo posudkem PK MPSV ze dne 10.3.2015 prokázáno, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí, resp. již k datu 22.4.2014 invalidní pro invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zdp. Soud proto své konečné rozhodnutí opírá o závěry posudku PK, který považuje za objektivní a přesvědčivý, posudek obsahuje analýzu zdravotního stavu žalobkyně a jeho posuzování od roku 2006, podrobně hodnotí rozhodující odborné lékařské nálezy ve srovnání s nálezy staršími a obsahuje náležité odůvodnění posudkového závěru.

Vzhledem k výše uvedenému je zřejmé, že v řízení před správním orgánem tak došlo k vadám, pro které krajskému soudu nezbylo, než zrušit žalobou napadené rozhodnutí žalované, jakož i rozhodnutí žalované prvního stupně pro vady řízení podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť soud zjistil skutkový stav věci jinak, než žalovaná v původním správním řízení. Současně soud vrací věc žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž žalovaná bude vycházet z výsledků zjištěných krajským soudem, tedy, že žalobkyně byla již k datu 22. dubna 2014 invalidní pro invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zdp. Právním názorem, který

soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Úspěšná žalobkyně by měla právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalované, která ve věci úspěch neměla. Žalobkyně však žádné náklady řízení nepožadovala, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na jejich náhradu.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 4. května 2015

JUDr. Ivona Šubrtová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Iveta Škopová